

GAZETA

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N^{ro}. 91.

Brashov, 13. Noembrie.

1847.

Prezenta Gazetei de Transilvania și al Fobiei pentru minte, inimă și literatură este pe zi an 8 fior. (24 dovezcheri), pe 1/2 an 4 fior. arđint. Prezentarea se face la tóte ч. рец. поще, кѣт ши ла вѣноскуци Dni колектори ши аузме дн Бѣквещи ла D. Iosif Romanov ши комп., iar дн Iani ла DD. фраци N. ши Xp. Георгиѣ дн порта митрополиѣ.

TRANSLVANIA

Клѣж, 20. Noembrie. Генералъ комендант дн Трансилванія есел. са баронъ Антоніе Пахпер, каре ѡвсесе комисаріа дмпъртеск ла диета че се днкеіе, дн 13 але ачестеіа се редиторсе ла локва палтеі сале дерегторіи дн Сивіа, дѣпъ че сечерѣ дн тóте пѣрділе кѣвни де лавдъ пентру дндементъ такт кѣ каре ш'аѣ дмплініт палта са кіемаре. —

Кореспондентеле рецескѣлѣ гѣверніѣ каре дн птереа артикѣлѣлѣ де леце прівиторіѣ ла лімба, аѣ сѣ декѣргъ дн лімба маіарѣ, се вор дичене дн ачаестъ лімба де ла апѣла поѣ днколо. О комісіе се денѣмі кѣ дпсѣрчипаре, ка сѣ прелѣкре маіарізареа стіѣлѣлѣ аша пѣміт кѣріал, саѣ стіѣлѣ канделаріор. Кѣ тóте ачестеа есте аневоіе де а презиче, че феліѣ де вртѣрѣ се вор десволта дн ачаестъ леце, маі алес кѣ днтре вѣндареа лімбаі латіне днкъ пѣ ѣ шеарсѣ песте тот, днтре вѣндареа лімбаі цертане днѣѣ есте іертатѣ, дн кѣт акѣт вом авае треі лімбаі дипломатіче дн патріа пóстрѣ. Агѣта ѣ адеврѣат, кѣ пріп ачест аместік вавілоніѣ кѣрцереа администраціеі се ва днтрезна. Днсъ дела дндементіѣнеа ши пѣрпндеаска вѣпѣтате а гѣверніѣлѣ, прекѣт ши дела тімпі, каре есте чеа маі таре птере днтре тóте ачесте, пѣтем пѣдѣжѣлѣ лѣтѣрїреа ачестѣ лѣкрѣ, маі вѣртос кѣ рѣдѣлѣ вѣн с'аѣ дедат а се десфѣшѣра пѣрѣреа дн аместек.

— Таѣла рец. жѣдекѣтóре дела M. Ва-шархеіѣ днші ва дичене шедінгеле пѣмаі ла 1. Декемвріе. (M. és J.)

HUNGARIA.

Пожон. Шедінге діетале. Дѣпъ че Маіестатеа Са дмпѣратѣлѣ ши рецеле днсоціт де тоці мѣдѣларіи фамиліеі домнітóре пѣміте дн Nr. трекѣт сосі дн 11. Noembr. ла 4 чеасѣрї дн Пожон ши ѡв пріміт кѣ вѣкѣрїе днфлѣкѣратѣ; дѣпъ че дн ачешш зі каса маіаріор сѣнт прешедінга архідѣче-

лѣ Стефан днѣссе о шедінгѣ формалѣ прегѣтїтóре: — дн 12. Noembrie ла 9 чеас. амвеле касе ера адѣнате дн сала маіаріор сѣнт прешедінга жѣделѣлѣ дѣреі комітеле Георіе Маілат. Се алесѣ о депѣтаціе кѣтрѣ Маінстѣділе Сале ши кѣтрѣ фамиліа домнітóре; епіскопѣ I. Счїтовскї ѡв ораторѣ дн лімба маіарѣ. Маіест. Са дмпѣратѣлѣ рѣспѣнсе лѣтїнеще аша:*) „Salutationem et invitationem Dominorum SS. et OO. benigno suscipimus animo. Et proprio etiam desiderio nostro incitati, in medium eorum mox venturi sumus, eosdemque interea etiam gratiae Nostrae certos securosque reddimus.“ — De ачї депѣтаціа трекѣ ла Маі. Са дмпѣрѣтеаса, знде ла салѣтаціа ѡѣкѣгъ вртѣ рѣспѣнсе лѣтїнеск**): „Pergrato suscipio animo salutationem Dominorum SS. et OO. Regni Hungariae, quorum eximiam in Augustum Conjugem meum fidem et in provehenda commoda publica studium, propius intueri, solatio mihi erit quam maximo. Velint Dni Deputati Commitentibus suis hoc ipsum referre, illosque de peculiari meo erga eosdem et universam Gentem Hungaram, animi affectu ac propensione securos reddere.“

Ђрмарѣ салѣтаціле ши ла архідѣчї, знде архідѣчеле Франчїск Карол (фрателе Маі. Сале) дедѣ рѣспѣнсе маі пе ларг дн лімба маіарѣ. —

Маі тѣрзїор Маіест. Са трекѣ дн сала прїмаціалѣ, знде венісерѣ амвеле касе але діетеі. Канчеларїѣлѣ прїмарїс днпїнтеа пропосїцілор рецесїї рости зп кѣвѣнт, ла каре

*) Ротѣнеще: Салѣтаціа ши інвїтаціа Dniлор сѣтѣрї пї ordїне о прїміт кѣ інімѣ вїневоїтóре. Ши дндемнатї де пропрїа Нóстрѣ дорїнѣлѣ вом венї дндатѣ дн мїжлокѣл лор, днтр'ачеаа днѣлѣ дї асігѣрѣт ши дї днкредїнѣл де градїа Нóстрѣ.

**) Ротѣнеще: Прїмеск кѣ інімѣ преа пѣлѣдїтїѣ салѣтаціа Длор СС. ши ОО. а рѣгатѣлѣ Ђугарїеі, а кѣрор таре кредїнѣл кѣтрѣ Авѣгѣсѣла меѣ Консортѣ ши сілїнда пентру пїнтареа вїнелѣлї пѣлїѣ, днї ва ѡї де чеа маі таре мѣгѣїере а ле прївї маі деаурóне. DDnї депѣтаці сѣ снѣїе ачешта трїмїдеторїлор сѣ ши сѣ асігѣре деспре осевїта пѣчере ши аплекаре а меа кѣтрѣ знїверса цїнгѣ Ђугарѣ.“

кареа констаѣ статвриле Италиѣ. Трактатѣ demъndъ: 1) demъmpea комисариор регьлатори де о тарифъ генералъ; 2) пьзиреа принчипелор челеи маѣ дитинсе либертъдѣ комерциале; 3) тимпѣл ши локѣл адвотърии комисариор, дидатъ че ши Маѣест. Са рецелѣ Сичилимор ши дн. Са дъчеле Моденеѣ дши вор фаче кьпоскѣт скопѣл де а примѣ зпиреа вѣтмилор ши дн партеа лор. — Миньнат. —

— Дела Неапол се скрие, кь чеа маѣ маре парте а попорѣлѣ дичене а кьпоще лъмвриг, кьмѣкь дрѣмѣл де а кьщига реформе пѣ маѣ е револъдѣа. Ачеастъ рекънощере рькореще пе чеѣлалдѣ италианѣ, ва твѣе ши ииѣма рецелѣлѣ кьтрь ревелѣ.

— Комителе Бресон, солѣл францеѣ, де каре ворвѣрѣт ши дн Nr. тр., дши твѣе дѣсѣш гьтѣл кѣ зп врич, лъсѣнд о фрѣмощь содѣе вьдѣвѣ ши зп вѣят де онт лѣнѣ. Ачест Бресон есте ачела каре мѣжлочи кьсѣторѣа рецѣнеѣ Исавелеѣ ши а сврорѣе еѣ, пентрь каре авѣ а сѣферѣ мѣлте ши греле днпѣтѣчѣнѣ дела Madrid ши дела Неапол, знде фамилия есте рѣдѣтѣ стрѣне кѣ чеа спаниолъ; маѣ ла зрѣт вѣнѣ дн контактѣри фортѣ пѣплѣкѣте ши дн причѣна револъдѣе сичилиане. — А propos! Ын алт дипломат, комителе Мортѣер солѣл франдоз ла кьртеа Сардинѣе пѣвѣнѣ ла Парѣс атѣт де рѣѣ, дн кьт се апѣкѣ съ таѣе тот кѣ зп врич, маѣ зптеѣ гьтѣл челор доѣ прѣнчѣ аѣ сѣѣ, зп вѣят де 9 ани ши о вѣятѣ де 8 ани, апоѣ ши ал сѣѣ. Авѣа кѣ маре мѣѣестриѣ, кѣ днтревенѣреа зпор ъменѣ днделендѣ дела полѣдѣе дѣ пѣтѣрѣ дншела вричѣл дн мѣлѣ, апоѣ дн дѣсерѣ дн тѣрѣл пѣвѣнѣлор. Дзеѣ пѣ вате пе ъменѣ кѣ вѣдѣл. Кьнд дипломатѣи пѣвѣнеск, попорѣле рѣсѣлѣ сѣспѣнѣнд. Не адъчет амѣнте кѣ министрѣл англѣ Castlereagh каре фѣкѣсе атѣта рѣѣ кьторѣа попорѣ, мѣри тот де тѣла са. —

— Дн регатѣл Сардинѣе допѣше о вѣкѣриѣ асемѣнеа челеѣ де дѣвѣнѣзѣ дн Тоскана, пентрь кьтѣва реформѣ марѣ днтродѣсѣ дѣкьрѣнд прин рецелѣ ши анѣте пентрь маѣ мареа либертате датѣ тѣпарѣлѣлѣ. —

— Дела Тѣрин, кьпитала рецелѣ Сардинѣе аѣлѣт, кѣ Австриѣа дѣтерминѣ а пѣ днтревенѣ, а пѣ се амѣстѣка сѣнт пѣчѣ о фортѣ дн трѣвилѣ дн лънѣтрь а ле Италиѣ, чѣ а лъса лѣкѣрѣлор кьрѣл лор чел фѣреск. Кѣ тѣте ачестѣа зпѣи скрѣеа, кѣ сѣр апронѣа баталѣоне австриѣаче кьтрь Modena. Ачѣастъ щѣре пѣлѣ акѣт рѣмѣсе дешѣартѣ. Тот че се адѣверѣе есте, кѣ дн регатѣл Венѣто-ломбардѣк ши дн вѣчѣна Иллириѣа вѣре онт рецѣменте, адѣлѣ: Пѣрет, Хохенлоѣ, Гѣлаѣ, Рѣкавина, Архѣдѣче Альбрѣхт, Архѣдѣче Фердинанд д'Есте, Прохаска, Пѣзѣмгартен ши зп баталѣон де гранѣдари дши скѣмѣкь гарнизѣнеле де коло пѣлѣ коло.

Рота, 3. Ноѣмвриѣ. Солѣл австриѣк примѣ дн нѣпѣтеа тр. доѣ кьвѣриѣ дела Виѣна.

Кьпринѣл депешелор адѣсе дѣкѣ пѣ е кѣпоскѣт.

Елѣвѣдѣа. Дн 10. Ноѣмвриѣ нѣпѣтеа лѣдѣрпѣнѣи трѣкѣтрь марѣциѣле каптонѣлѣ Аргаѣ, се дѣѣентарѣ асѣпра зпѣѣ компаниѣ дн остѣшѣмѣеа четѣдѣѣ Цѣрих ши фѣкѣтрь вѣре 87 прѣсонѣри. Маѣ фѣсерѣ ши алѣе ловѣри вшѣре; лѣпта дѣсѣ генералѣ прѣсте тѣтѣ вшѣре армателор пѣлѣ 11. Ноѣмвриѣ ера сѣлѣнѣа армателор дн сѣнѣл генералѣсѣмѣлѣ Дѣвѣр.

Тѣдѣ карѣи пѣ кьпоскѣ пе елѣвѣдѣе нѣ, се мѣрѣ кѣт пѣ сѣрѣрѣ пѣлѣ акѣт вѣре зѣче днтревенѣторѣи ши прѣтекторѣи, сѣре аѣ днтпѣкѣа, ши де пѣ сѣр пѣтѣеа, сѣре аѣсѣфѣшѣнѣа; сѣ кьѣтѣт дѣсѣ дн истоѣаѣ Елѣвѣдѣеѣ ши вѣнт аѣла, кѣ пѣчѣи зп попор пѣ фѣ дѣвѣят ши сѣлит де атѣтѣаорѣи а примѣ прѣтекторате дела вѣчѣнѣи; еѣ дѣсѣ тѣтѣдѣзѣна се апѣрарѣ де ачѣлеаш кѣ армѣле дн мѣлѣ; скодѣнд пе орѣ каре стрѣн днтре мѣнѣнѣи лор, пѣлѣ ла Наполеон. Елѣвѣдѣенѣи ши асѣдатѣ дѣкларѣ тимпѣриѣ кѣ пѣ ле трѣвѣе днтревенѣриѣ зѣкѣнд: „Есте пѣпорѣчѣре маре а авѣа зп прѣтектор стрѣн, есте ши маѣ маре а авѣа доѣ, трѣѣ патрь ши аша дн сѣс дн прогрѣсѣвѣе цѣо-метриѣкѣ, саѣ ши ариѣтетѣкѣ. Тѣте попорѣле асѣпра кьрѣра вѣчѣнѣи днтѣрѣкедѣ арѣкарѣ сордѣи, рекъноскѣтрь ши сѣмѣдѣрѣ ачѣст адѣвѣр дѣзрѣерѣс; поѣ дѣсѣ елѣвѣдѣенѣи маѣ гата сѣнтѣм а пе днгрѣпа сѣнт мѣнѣнѣи пощѣриѣ, де кьт а сѣферѣ днтревенѣре ши прѣтекторат стрѣн.“ (Бѣзѣ дн прѣвѣнда ачѣаста зп артикѣл дн Nr. 312 Beilage zur Allgemeinen Zeitung).

Сѣвѣлѣ, 10/22. Ноѣмвр. Рѣспѣсѣл ши рѣфлѣкѣѣе DB. дн Nr. 89. Дн кѣзѣса аѣлѣцерѣи де епѣскоп п. в. прѣдѣсерѣ аѣчѣ импѣресѣвѣе дѣферѣтѣ; зпѣи ле чѣтѣрѣ кѣ плѣчѣре, пѣдѣнѣи кѣ дѣсѣвѣст... чѣѣ маѣ мѣлѣдѣи дн кьдѣи трѣк токѣа акѣт пе ачѣ кьтрь Тѣрѣда, кѣ мѣрѣре. Аша есте, тѣте ворѣеле сѣнт прѣа тѣрѣзѣ пентрь асѣдѣатѣ. Еѣ дѣсѣ фѣсѣѣл днкрѣдѣндѣат де кьтрь вѣре доѣ прѣтопѣнѣи вѣне сѣмѣдѣторѣи, кѣ дн совѣрѣл фѣтѣ Тѣрѣда, де пѣ ва днтревенѣи чѣва недѣкѣтѣспѣнѣрѣвѣзѣтѣ, маѣ зптеѣи: Се ва дѣфѣдѣе сѣрѣра фрѣнтѣлѣи аѣлѣцерѣи, ка пе вѣиторѣѣ пѣапѣрат сѣ фѣе ши прѣодѣи аѣлѣгѣторѣи кьтѣ доѣ, ѣар пѣвѣзѣмаѣ прѣтопѣнѣа. 2) Се ва чѣре воѣе де а пѣ се адѣвѣа маѣ адѣсѣорѣи совѣр генерал дн каре сѣ сѣ фѣкѣт кѣпѣне сѣпѣчѣале прѣвѣтѣре ла дѣсѣпѣлина, моралѣтатеа клѣрѣлѣи ши ла адмѣнѣстрадѣа аверѣи лѣи. 3) Вор кѣпѣлѣта дѣспѣре организѣреа кѣпѣсѣторѣѣлѣи акѣтѣа пѣлѣ дѣкѣ епѣскопѣнѣа есте ваканѣтѣ. 4) Се вор чѣре жьртѣе дела клѣр ши попор пентрь зп сѣмѣнарѣѣ де клѣрѣчѣи, каре де мѣлѣт трѣвѣеа рѣдѣкат. 5) Асѣмѣнеа ши пентрь о рѣшѣдѣнѣдѣ епѣскопѣаскѣ кѣ вѣсѣрѣка еѣ, кьчѣи вѣаза рѣлѣцѣи пѣ маѣ нѣте сѣферѣи апѣса старѣе де акѣт.

Ын мѣрѣеа пѣзѣнт.